

slippe meget billigere. Loven er derfor kun praktisk i een Henseende, nemlig overfor de Folk, hvis Samvittighed lader sig tilpasse til det praktiske Formaal at slippe for Militærtjenesten. At der findes saadanne, er der ikke Spor af Tvivl om. Thi det er en Kendsgerning, at Antallet af Folk med om Samvittighed steg meget betydeligt i den Tid, da Tjenestetiden var lang og besværlig her i Landet. En saadan nøje Sammenhæng lader sig kun forklare paa een Maade. Det er ganske givet, at naar Grundloven paa lægger almindelig Værnepligt, saa maa de Folk, der ønsker at unddrage sig den, stilles ugunstigt. De skal stilles ugunstigt, de skal stilles meget ugunstigt, for at man ikke skal opstille Fælder for Folk i Henseende til at afgive Erklæringer om, hvorledes deres Samvittighed har det, Erklæringer, som ikke har det mindste med den virkelige Tilstand at gøre. Derfor er der ikke nogen Grund til at tage alt for tungt paa dette, om disse Krav stiller dem ugunstigt. Det skal de i Virkeligheden gøre, og der er anført særdeles gode Grunde derfor af alle de foregaaende Talere undtagen Ordføreren for Forslagsstillerne, Grunde, jeg ikke skal gentage, og af disse Grunde kan vi ikke være med til dette Forslag.

P. Munch: Den ærede Ordfører for Socialdemokraterne (L. Rasmussen) tvivlede om, at jeg vilde give Tilslutning til det foreliggende Lovforslag. Jeg kan sige til den ærede Ordfører, at jeg har ikke den fjerneste Betænkelighed derved. Naar jeg i sin Tid efter Forhandling indenfor det daværende Ministerium, hvor alle Partier var repræsenteret, foreslog en meget lang Tjenestetid for dem, der ønskede civil Værnepligt, var det, fordi det var fuldkommen utænkeligt med Rigsdagens daværende Forhold at komme til en lempeligere Løsning. Vi regerede den Gang under Vilkaar, hvor man paa alle disse Omraader søgte at opnaa en fuldkommen Enighed. Jeg maa maaske tilføje, at jeg undrer mig noget over, at den ærede Ordfører for Socialdemokratiet stiller sig saa køligt overfor Lovforslaget, som jeg har forstaaet at han gør. For det har rigtignok været mit Indtryk, at den ærede Ordfører heller ikke har været fri for Tanken om dog at lempe de meget strenge Regler, der nu findes.

Den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti (Pürschel) sagde, at man maatte kræve paa dette Omraade, at de Mennesker, der vilde undgaa den militære Tjeneste, stilledes meget ugunstigt. Dette

kan jeg for min Del ikke finde begrundet. Det forekommer mig, at man kan træffe Bestemmelser, som sikrer mod, at en saadan Adgang direkte misbruges i betydeligt Omfang — Undtagelsestilfælde vil jo aldrig kunne undgaa —, men paa den anden Side forekommer det mig, at man ikke bør ad Lovgivningens Vej tilvejebringe en særegen Stilling for de Mennesker, hvem deres Overbevisning forbyder at deltage i militær Gerning. Det er jo min Opfattelse, at vi overhovedet ikke burde have den tvungne Værnepligt, men saa længe denne bevares, er det rigtignok min Anskuelse, at vi bør lempe Vejen for de mange Mennesker, for hvem det strider mod deres hele Opfattelse at gaa ind i Soldatergerningen. Jeg anser det for meget haardt, hvis man ved en fra de almindelige Forhold ganske afvigende Tjenestetid skal lægge det Spørgsmaal for hver og en af dem, om han nu skal finde sig i en ganske overordentlig tung Byrde eller bøje sin personlige Opfattelse ind under de sædvanligt gældende Regler.

Jeg kan tilføje, at paa det Tidspunkt, da den lange Tjenestetid blev indført for disse Menneskers Vedkommende, havde i Regelen alle, der gik ind til den sædvanlige Soldatertjeneste, ogsaa en meget lang Tjenestetid i Sikringsstyrken, hvorimod Misforholdet nu er blevet ganske overvældende mellem de 20 Maaneder og den Tjenestetid paa regelmæssigt 5 Maaneder eller deromkring, som nu findes med nogle særlige Tillæg desuden.

Jeg vilde derfor ønske, at Forstaaelsen af de Vanskeligheder, der er i den bestaaende Ordning — det var for øvrigt en banebrydende Ordning, idet den var det første, der skete nogetsteds paa dette Omraade, siden er det efterlignet andre Steder —, maatte føre til en forstaaende og reel Forhandling om Spørgsmaalet. Jeg kan i alt Fald ikke tænke mig, at Socialdemokratiets ærede Ordfører vil unddrage sig at deltage i en saadan Forhandling.

Forsvarsministeren (Brorsen): Jeg synes, at man maa have Lov til at sige, at det Forslag, vi her behandler, i høj Grad har været ude for Modvind, ja Storm. Jeg tror egentlig, at hvis man skulde give de ærede Forslagsstillere et godt Raad, skulde det være det, at de, naar vi nu antagelig inden ret længe er færdige med Forhandlingen, trak Forslaget tilbage. Jeg tror, at det er det klogeste, de kunde gøre. Jeg synes, at de selv maa føle det, ikke mindst efter de Udtalelser, den socialde-